

Varefakta-stempel giver fordel ved forsikring · Dyrt at undlade beregning af fedtafgift · Stor interesse for pjece og videnspil · Saltindhold: 1,1 g pr. 100 g · Næringsindhold – med eller uden lage? · Varefakta sadler om med nye produkter · Meld dig til Varefaktas forbrugerpanel · Kemikalielov stiller store krav til producenterne · Personalnyt · Forskrifter

Varefakta-stempel giver fordel ved forsikring

Af Ib Keld Jensen

En samarbejdsaftale med Nassau Forsikring betyder, at Varefakta-kunder kan få produktbeskyttelsesforsikring på fordelagtige vilkår. Også selvom ikke alle produkter har Varefakta.

"Dansk Varefakta Nævn har jo allerede screenet kunderne for os. Vi ved, at alle kunder med Varefakta lever op til nogle standarder, og det mindsker vores risiko, så vi har mulighed for at tilbyde nogle særligt fordelagtige vilkår." Sådan begrunder administrerende direktør ved Nassau Forsikring, Michael Klitvad, fordelene ved samarbejdsaftalen med Dansk Varefakta Nævn.

Nassau Forsikring er et af Europas førende forsikringselskaber inden for produktbeskyttelsesforsikringer, som blandt andet dækker omkostninger ved tilbagekaldelse af produkter.

Dyre tilbagetrækninger

I praksis er det forsikringsmæglerne Dahlberg, der sælger forsikringen.

"Man kan dagligt, eller i hvert fald flere gange ugentligt, læse på Fødevarestyrelsens hjemmeside om produkter, der trækkes tilbage. Alligevel tænker mange producenter, at det sker ikke for mig," siger salgskonsulent Carsten Scharf.

Han kan nævne mange eksempler på dyre tilbagetrækninger. Senest måtte en producent trække en kageblanding tilbage fra flere hundrede dagligvarebutikker.

"Et er, at man mister den værdi produktet i sig selv repræsenterer, men der er også omkostninger ved at transportere og destruere produkterne," påpeger Carsten Scharf. Han tilføjer, at store internationale virksomheder sædvanligvis er selvforsikrende, men for små og mellemstore virksomheder kan det blive et alvorligt slag mod økonomien at trække et produkt hjem. Det kan løbe op i mange hundredetusinde eller millioner af kroner. En produktsikkerhedsforsikring fås fra 25.000 kroner.

Hos Dansk Varefakta Nævn glæder man sig over samarbejdet. "Vi er rigtig glade for at kunne tilbyde vores kunder denne mulighed, som indebærer en kontant besparelse for at bruge Varefakta," siger Helga Møller.

Dyrt at undlade beregning af fedtafgift

Af Ib Keld Jensen

Det værste, man som importør eller producent kan gøre, er at lade som om, ingenting er hændt, for så slår fedtafgiften ekstra hårdt.

Efter at Folketinget den 17. marts med stort flertal vedtog at indføre en afgift på mættet fedt, er en beregning af fedtindholdet i en lang række fødevarer mere vigtig end nogensinde. Det vurderer Dansk Varefakta Nævns direktør Helga Møller.

Afgiften beregnes efter indhold af mættet fedt i en vare. Man må således kende indholdet af mættet fedt i en vare for at kunne svare afgiften.

"Men indholdet kan være ganske svært at beregne. For eksempel kan der i en færdigvare være både mættet og umættet fedt, og hvis ikke man er i stand til at redegøre præcist for indholdet af de to typer fedt, kommer man til at betale afgift af den samlede mængde fedt," forklarer Helga Møller. "Man bliver altså straffet, hvis ikke man har defineret det præcise fedtindhold og delt det op i mættet og umættet fedt."

Afgiften beregnes efter en pris på 16 kroner per kilo mættet fedt. Visse fødevarer er helt undtaget. Det gælder for eksempel fisk, mens kylling til gengæld er omfattet af afgiften.

Fødevarer med fedtindhold på under 2,3 procent friholdes for afgiften, og det betyder, at for eksempel mælk som hovedregel ikke er omfattet. Indførelsen af fedtafgiften ventes at medføre betydelige administrative ekstrabyrder for især importører og producenter.

"Vi forventer, at rigtig mange producenter og importører vil få behov for hjælp til at håndtere denne temmelig komplicerede afgift, og vi arbejder på højtryk med at kunne tilbyde en helhedsløsning, blandt andet i samarbejde med et større revisionsfirma," fortæller Helga Møller.

Afgiften kommer til at gælde fra 1. oktober.

Stor interesse for pjece og videnspil

Af Ib Keld Jensen

Knap 10.000 har været inde på www.bagsidenturretur.dk for at dyste i viden om varedeklarationer. Og 125.000 pjecer er fordelt via dagligvarehandlen.

Dansk Varefakta Nævns kampagne for at klæde skolebørn og deres forældre bedre på til at forstå en fødevarerklæring, er nu gennemført. Og selv om projektet endnu ikke er færdig-evalueret, er der tegn på, at det er blevet modtaget som ønsket.

De 125.000 pjecer, som sammenligner deklara-tionerne på en række almindelige dagligvarer, blev udleveret gratis fra en række dagligvare-butikker. Pjecen betoner blandt andet, at der ikke altid er et rigtigt valg, men at valget afhænger af, hvad der er bedst for den enkelte og familien, og at man bliver nødt til at prioritere. Til hjælp hertil rummer pjecen en indkøbs-guide, der gør det lettere at vurdere varerne ud fra varedeklarationerne. Pjecerne er støttet af Nordea-fonden.

Vinder fra Nordjylland

At gøre viden om varedeklarationer til en leg, hvor man kan dyste om viden med sine skole-kammerater eller sine forældre, har vist sig at være populært.

Små 10.000 har i løbet af de første fire måneder taget handsken op og deltaget i udfordringen, hvor det gælder om at svare rigtigt og hurtigt.

Rigtig mange deltog således i den konkurrence, som vi har kaldt DM i varedeklarationer. Derfor var det også lidt af en overraskelse, at en blot 10-årig pige – Klara Hjortlund fra Ålbæk Skole i Nordjylland – endte med at løbe med titlen. Under overværelse af samtlige skolens elever og lærere overrakte DVN's direktør Helga Møller den 8. februar præmien i form af en iPod touch til Klara, mens der var biografbilletter til klasse-kammeraterne.

"Det viste sig, at skolen havde sat sundhedsfag på skoleskemaet hele 8 timer om ugen i 4. til 6. klasse og indgående havde beskæftiget sig med at læse og forstå varedeklarationer. Det forklarede, hvorfor skolen klarede sig så exceptionelt godt," fortæller Helga Møller.

Spillet fortsætter

På grund af den store interesse overvejer DVN at gentage DM-konkurrencen. Indtil videre fortsætter spillet, og DVN sætter løbende hver tredje måned to biografbilletter på højkant til den, der ligger højest på highscorelisten. Første gang den 1. juni.

KFI-fonden har sponsoreret vidensspillet bagsidenturretur.dk

Saltindhold: 1,1 g pr. 100 g

Af Kirsten Träger, fødevarekonsulent hos DVN

DVN har altid haft en særregel om at deklarere saltindhold specifikt for indhold større end 1 g pr. 100 g. Det har været en af de ting, der har gjort deklarationer med Varefakta bedre end andre.

Ifølge Forordningen om Ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer må kun anprisninger angivet i et bilag til forordningen anvendes. Deklaration af saltindhold som en faktuel oplysning er ikke omfattet. DVN forespurgte derfor fødevaremyndighederne og fik medhold i, at oplysningen kunne opfattes som en "ikke gavnlige ernæringsegenskab", og dermed ikke var omfattet af forordningen. Derfor fortsatte DVN sin praksis med at deklarere saltindhold i en linje umiddelbart over næringsdeklarationen.

I efteråret 2010 sendte Fødevestyrelsen et udkast til revideret vejledning om næringsdeklaration i høring. Ifølge dette udkast ville DVN's praksis for deklaration af salt udløse krav om lang næringsdeklaration, da saltindholdet er baseret på natriumværdien, og natrium kun indgår i den lange næringsdeklaration.

Det ville medføre et stort problem, da mange af DVN's deklarationer har den korte næringsdeklaration. DVN gjorde i sit høringsvar opmærksom på, at denne fremgangsmåde ikke ville være forenelig med den øgede fokus på befolkningens saltindtag, som bl.a. Nøglehulsmærkningen er udtryk for.

Kravet om lang næringsdeklaration i udkastet til vejledningen betød imidlertid, at DVN, i perioden indtil vi fik afklaret problematikken, måtte ophøre med at deklarere saltindhold, hvis der på varen kun var kort eller slet ingen næringsdeklaration.

Den endelige vejledning om næringsdeklaration, der udkom i februar 2011, havde fået indsat et nyt afsnit, ifølge hvilket neutrale oplysninger om salt ikke udløser lang næringsdeklaration. Det er en midlertidig forlængelse af en praksis, der accepteres, indtil nye regler om næringsdeklaration træder i kraft i forbindelse med den nye EU forordning om fødevareinformation til forbrugerne (Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fødevareinformation til forbrugerne, 2008/0028 (COD). Forslaget er fortsat under forhandling).

Forbrugere, der ønsker at holde øje med deres saltindtag, kan altså fortsat se dette anført i Varefakta som en selvstændig linje over næringsdeklarationen, hvis indholdet er større end 1 g pr. 100 g.

Næringsindhold – med eller uden lage?

Af Anne Møller Petersen, fødevarekonsulent hos DVN

I begyndelsen af 2011 udsendte Fødevestyrelsen en ny, opdateret vejledning om næringsdeklaration af færdigpakkede fødevarer. Heri er det beskrevet, at værdierne i næringsdeklarationen skal gælde for varen, som den sælges. Men hvor meget af fødevaren værdierne omfatter, det kan afhænge af, om det er en fødevare med drænet indhold.

Nettoindhold skal angives på alle færdigpakkede fødevarer. På nogle fødevarer er der angivet både en nettovægt og en drænet vægt. En angivelse af den drænet vægt er obligatorisk, hvis en fødevare i fast form er lagt i en lage. Ifølge Fødevestyrelsens vejledning om mærkning af fødevarer er en lage defineret som en væske, der er uvæsentlig i forhold til fødevarens hovedbestanddele og derfor ikke er afgørende for købet.

Drænet vægt er f.eks. angivet på sild i eddike-sukker lage, ananas i juice eller sukkerlage og syltede agurker. Hvis der ikke er nogen tvivl om, at lagen ikke skal spises, som det blandt andet er tilfældet med syltede agurker, så kan næringsværdierne angives for den spiselige del af produktet – det vil sige de syltede agurker med den smule lage, som vil blive på agurkerne. Selve lagen regnes altså ikke med.

I den nye vejledning om næringsdeklaration af færdigpakkede fødevarer, er det tilføjet, at det klart skal fremgå, når næringsdeklarationen kun gælder det drænet produkt. Og her kan det være nødvendigt at holde tungen lige i munden. Nogle former for lage kan betragtes som spiselige og skal medregnes i næringsværdierne, selv om den drænet vægt er angivet. Det gælder f.eks. konserveret frugt i juice eller sukkerlage.

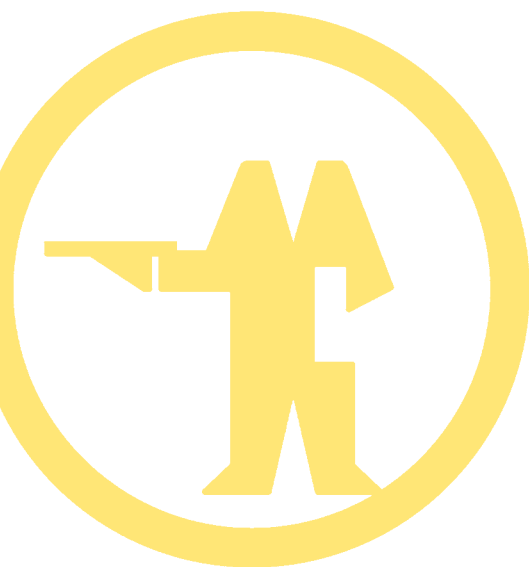
Det vil altså i nogle tilfælde være en vurderingssag, om næringsværdierne skal angives for hele fødevaren eller kun for det drænet indhold.

Det er jo individuelt, om man spiser olien, som de soltørrede tomater er lagt i. Men med præciseringen fra Fødevestyrelsen vil det fremover være klart for forbrugerne, hvis næringsværdierne kun gælder for det drænet produkt, fordi det skal stå i deklarationen.

Varefakta sadler om med nye produkter

Af Ib Keld Jensen

Forbrugerne skal i højere grad efterspørge Varefakta, og der er kommet nye varer på hylden hos Dansk Varefakta Nævn. Ny strategi skal klæde DVN på til nye markedskrav.

“Vi har lyttet til kunderne

Så kort udtrykker direktør Helga Møller baggrunden for, at Dansk Varefakta Nævn har udviklet ny strategi og sat nye varer på hylderne. I efteråret fik DVN foretaget en såkaldt stakeholderanalyse, hvor en række store, mindre og tidligere kunder blev interviewet tilbundsående om samarbejdet med DVN. Analysen slog fast, at DVN opleves som grundig, troværdig og fagligt dygtig.

Men især på to områder var der ønske om en kursændring.

Nogle kunder oplever Varefakta som et dyrt produkt, især hvis en vare kun har en forventet kort tid på markedet. Derfor bliver det fremover muligt at få udarbejdet en billigere varedeklaration, som er uden den stikprøvekontrol, der er en væsentlig del af Varefakta. Dermed bliver varedeklarationen markant billigere, men altså uden Varefakta-logo.

“Vi kan konstatere, at der er en efterspørgsel efter vores ekspertise på varedeklarationsområdet, men denne efterspørgsel omfatter ikke altid Varefakta. Derfor tilbyder vi fremover at foretage deklarationsarbejdet, uden at vi skal læse korrektur, uden stikprøvekontrol og uden logo, men i øvrigt med den samme faglige kvalitet som hidtil” fortæller Helga Møller.

Den nye lettere deklaration og dertil hørende større fleksibilitet er en del af et nyt produktkatalog, som blandt andet også omfatter et nyt rådgivningsabonnement, øget brug af eget laboratorium og deklarationer på internetsider.

Forbrugerrettet kampagne

Det andet område, som kunderne peger på, er, at Varefakta ikke er tilstrækkeligt efterspurgt hos forbrugerne.

“Og det vil vi gøre noget ved. Markedet har ændret sig med nye mærker som Nøglehul og Fuldkorn, og det er vi blevet klemt af. Vi er dog helt sikre på, at forbrugerne har et stærkt ønske om at få fuldstændig, uvildig og kontrolleret information, så vi øger indsatsen markant for at gøre det tydeligt, hvad forbrugerne får med Varefakta.”

DVN har netop indgået et samarbejde med PR-virksomheden Communiqué, som får til opgave at øge forbrugernes efterspørgsel efter Varefakta.

“Det er en indsats, vi forventer os meget af. Vi har mange sprælske idéer på bordet, som nok skal tiltrække bred opmærksomhed,” siger Helga Møller.

Produktkataloget findes på DVN's hjemmeside, www.varafakta.dk

Kontakt gerne salgskonsulent Mette Bagger Nissen på 4630 4512 for nærmere info.

Pluk fra produktkataloget

DVN rådgiver om:

- Varedeklarationer
  - Vildledning
  - GDA
  - Fuldkornsmærkning
  - Nøglehulsmærkning
  - Anvendelse af tilsætningsstoffer
  - Kontakt til myndigheder
  - REACH
  - Test af varer
  - Produktsikkerhed
- ... og meget mere.

Dansk Varefakta Nævn (DVN) er et samarbejde mellem forbrugere, industri og handel om frivillig mærkning af brugsegnete varer og tjenesteydelser til forbrugerne. Mærkningen består af deklaration af indhold og/eller egenskaber og kendes på Varefaktamærket.

DVN blev oprettet i 1957.

Dansk Varefakta Nævn
 Byleddet 7
 4000 Roskilde
 Tlf. 4630 4500
 Fax 4630 4525
 varefakta@varefakta.dk
 www.varefakta.dk

Meld dig til Varefaktas forbrugerpanel

– på www.varefakta.dk

Forbrugerpanelet hjælper os med at udvikle og vurdere fremtidens varedeklarationer og modtager en mail ca. 1 gang om måneden. Du kan f.eks. blive spurgt om, hvilke oplysninger der skal gives om varerne og vil modtage information om varedeklarationer og relaterede emner.

På www.varefakta.dk finder du Forbrugerpanelet under menupunktet "Om DVN".

Personalenyt

Jo Schwedler tiltrådte 1. februar og skal være barselsvikar for fødevarerkonsulent Anne Møller Petersen, der gik på barsel med udgangen af april. Jo er uddannet professionsbachelor i ernæring og sundhed.

Kemikalielov stiller store krav til producenterne

DVN rådgiver om REACH

Af Ib Keld Jensen

Hvis der er sundheds- eller miljøskadelige stoffer i en vare, så har forbrugeren krav på at få det at vide. Det er et resultat af den meget omfattende kemikalielov ved navn REACH, som Europa-Parlamentet har gennemført.

Der er udarbejdet en lang liste over de farlige kemikalier, man finder det nyttigt, at forbrugerne kan få viden om. Denne liste kaldes "kandidatlisten".

Forbrugere kan henvende sig i de forretninger, hvor de har indkøbt varer og bede om at få at vide, om varerne indeholder kemiske stoffer, der er opført på kandidatlisten. En sådan henvendelse skal besvares inden 45 dage. Producenter og handlende er forpligtet til give informationen gratis.

Selve loven er meget omfattende, og forordningen fylder alene 800 sider.

"Vi rådgiver gerne kunderne om REACH. Og selvom vi ikke kan være nede i detaljerne i alle spørgsmål, så kan vi med hjælp fra vore samarbejdspartnere altid skaffe svar," siger Ellen ter Haar Hansen, der er laboratorietechniker hos Dansk Varefakta Nævn.

Kurser og konferencer

DVN's medarbejdere har deltaget i følgende kurser og konferencer siden 1. januar 2011:

Dialogmøde om EU's kvalitetspakke, Fødevarestyrelsen

Holdbarhed og mærkning, Landbrug Et Fødevarer

Temadag om billige indkøb i Østen, FORCE

Workshop om CE-mærkning, DI, Dansk Erhverv m.fl.

Forskrifter

Følgende forskrifter er blevet revideret eller ajourført siden 1. januar 2011

.....
 Kravlegårde, DVN 2503

.....
 Plastvarer, DVN 4017

MÆRKNING

Mærkning udgives af Dansk Varefakta Nævn ca. 4 gange årligt og indeholder artikler om Varefakta og mærkningsrelaterede emner inden for DVN's arbejdsområder.

Indholdet i Mærkning må gengives med kildeangivelse.

Bladet udsendes gratis til DVN's kunder, samarbejdspartnere, politikere, pressen m.fl.

Redaktion:
 Direktør Helga Møller (ansvarshavende)
 Ib Keld Jensen
 Marianne M. Palbo

15. årgang
 Oplag: 1.800 eksemplarer
 Tryk: Nofoprint
 Design: FinnNygaard.com
 Redaktionen afsluttet:
 15. april 2011.